

Prohászka Ottokár

Legyetek világító emberek

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Prohászka Ottokár

Legyetek
világító emberek

Székesfehérvár
2006

Impresszum

Prohászka Ottokár
Legyetek világító emberek

A könyv elektronikus változata

Ez a program az azonos című könyv 2006-ban, Székesfehérvárt megjelent kiadásának (szerkesztette: Barlay Ö. Szabolcs) elektronikus változata.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék.....	3
Tájékoztató.....	5
Az eredeti kiadás előszava.....	6
Bevezető.....	7
Ádvent I. vasárnapja.....	8
Ádvent II. vasárnapja.....	8
Ádvent III. vasárnapja.....	8
Ádvent IV. vasárnapja.....	9
Karácsony.....	9
Újév.....	9
Háromkirályok napja.....	9
Háromkirályok után II. vasárnap.....	10
Háromkirályok után III. vasárnap.....	10
Háromkirályok után IV. vasárnap.....	10
Háromkirályok után V. vasárnap.....	10
Háromkirályok után VI. vasárnap.....	11
Hetvenedvasárnap.....	11
Hatvanadvasárnap.....	11
Ötvenedvasárnap.....	11
Nagyböjt I. vasárnapja.....	12
Nagyböjt II. vasárnapja.....	12
Nagyböjt III. vasárnapja.....	12
Nagyböjt IV. vasárnapja.....	13
Feketevasárnap.....	13
Virágvasárnap.....	13
Húsvét.....	13
Fehérvasárnap.....	14
Húsvét után II. vasárnap.....	14
Húsvét után III. vasárnap.....	14
Húsvét után IV. vasárnap.....	14
Húsvét után V. vasárnap.....	15
Áldozócsütörtök.....	15
Áldozócsütörtök utáni vasárnap.....	15
Pünkösd.....	15
Szentháromság vasárnapja.....	15
Pünkösd után I. vasárnap.....	16
Úrnapja.....	16
Pünkösd után II. vasárnap.....	16
Pünkösd után III. vasárnap.....	17
Pünkösd után IV. vasárnap.....	17
Pünkösd után V. vasárnap.....	17
Pünkösd után VI. vasárnap.....	17
Pünkösd utáni VII. vasárnap.....	18
Pünkösd után VIII. vasárnap.....	18
Pünkösd után IX. vasárnap.....	18

Nagyboldogasszony ünnepe.....	19
Pünkösdszombat X. vasárnap.....	19
Pünkösdszombat XI. vasárnap.....	19
Pünkösdszombat XII. vasárnap.....	19
Pünkösdszombat XIII. vasárnap.....	20
Pünkösdszombat XIV. vasárnap.....	20
Pünkösdszombat XV. vasárnap.....	20
Pünkösdszombat XVI. vasárnap.....	21
Pünkösdszombat XVII. vasárnap.....	21
Pünkösdszombat XVIII. vasárnap.....	21
Pünkösdszombat XIX. vasárnap.....	22
Pünkösdszombat XX. vasárnap.....	22
Pünkösdszombat XXI. vasárnap.....	22
Pünkösdszombat XXII. vasárnap.....	23
Pünkösdszombat XXIII. vasárnap.....	23
Pünkösdszombat XXIV. vasárnap.....	23

Tájékoztató

Valóban jól mondják a humanisták, hogy minden könyvnek megvan a maga külön története. Ennek a kis füzetnek is, amit külön szeretnék olvasóink figyelmébe ajánlani. A történet azzal kezdődik, hogy engem a kezdetek kezdetétől sok szál fűz Prohászka Ottokárhoz. Családi kör, gimnazista évek, zirci noviciátus... És a sor vége: egykori házfőnököm és igazgatóm, az a Brisits Frigyes, aki annyi Prohászka kiadványt bocsátott diadalútjára. A Szociális Missziótársulat alapítója, Farkas Edit rá bízta a Prohászka hagyaték legtöbb drágakincsét, -- ezt a felbecsülhetetlen értékű füzetet is.

A **Legyetek világító emberek** az összes Prohászka mű között a legrövidebb, és véleményem szerint egyedülálló remekmű, -- Brisits szavaival élve „miniatűr ékszer”. Ezek a meditációk nem olyan részletezők, mint az **Elmélkedések az Evangéliumról**, melyeket kispapoknak mondott spirituális korában. Ezeket a gyöngyszemeket legkedvesebb lányainak szánta, azoknak a szociális missziós nővéreknek, akik életének legszebb álmait valósították meg. Így érthető, hogy nekik nem volt szükségük a hosszú prédikációkra. Ők ismerték, érezték püspökük lelkének legrejtettebb rezdüléseit is. És mivel eszményképük volt, tudták, hogy minden szava, legrövidebb mondata is arról szól, hogy „a kereszténység nem betű, hanem élet, újjászületés, életöröm”. Elhitték, sőt megtapasztalták, hogy igaz, amit mesterük, lelkivezetőjük mond önmagáról: „Nem én vagyok a hang. A hang Krisztusé. De ezt csak azok hallják meg, akik erre vannak hangolva”. És a nővérek: kezdő noviciák és a szociális munkában hősiiesen helytálló idősebbek is ilyenek voltak: ráhangolódtak a Szent Lélek hárfájának, Prohászka püspök lelkének leggyönyörűbb akkordjaira.

Ezt a ráhangolódást kívánja e remekmű minden olvasójának Prohászka írásainak alázatos közreadója.

Székesfehérvár, 2006, Pünkösöd ünnepén

Barlay Ö. Szabolcs
gyémántmisés áldozópap

Az eredeti kiadás előszava

E kis könyv útra indulását kegyeletes szándék szolgálta. Farkas Edithnek, a Szociális Missziótársulat alapító főnöknőjének lelkéből fakadt az a finom elhatározás, hogy ez a könyv gyűjtse össze azoknak a szentbeszédnek tanító igéit, amelyeket a halhatatlan Prohászka Ottokár püspök a Szociális Missziótársulat tagjainak mondott, s így azok a nagyobb nyilvánosság birtokába is jutva, „világítsanak”, „melegítsenek”, „jobbá” tegyék a világot. Vasárnapok, ünnepnapok... talán így lehetne ezeket a kis elmélkedéseket nevezni, amelyek úgy hatnak, mint a nagy püspök páratlan gazdagságú és pompájú lelkének miniatűr ékszerei, villámló szépségű gemmái. Akkordok, melyeknek, ha az ember a mélyére jut, fölzendülni hallja azt a fölséges „ministerium citharae”-t, himnusz-szolgálatot, amelyben eltelt és kifejeződött életének tartalma, s aki ez elmélkedés-villanások előtt kitarja a lelkét, meg fogja érezni Prohászka Ottokárt, hogy nevelte s neveli: a fákat zsoltárokra, a kalászt kenyérillatú csókra, a madárt himnuszokra, a szívet csodálatra, s az embert önmagához való kedvre.

Brisits Frigyes S. O. Cist.

Bevezető

A kereszténység ne legyen betű, fogalom, hanem szellem, élet, valóság hatalom, élethatalom, újjászületés, életöröm.

Az evangélium tűz, amely hegyeket domborít; felülről jövő tűz, amely apostolokat ébreszt; tavaszi szél, a végtelenségnek lehelete, melytől megújul, felmagasztosul az emberi szellem.

Én ennek voltam a megművelője. Lettem a nagy szellemi villamosáramoknak egy kis mágnes, aki nem azért mágnes, mert vas, hanem azért, mert vas létére világáramok árkába áll.

Nem én vagyok a hang. A hang Krisztusé, az összes kereszténységé, az örök kereszténységé, melynek én hangoztatója vagyok. Azok a lelkek, akik így vannak hangolva, meg is hallják ezt a néma zenét a felséges csendbe olvadt harmóniából. Megértik és szeretik.

Prohászka Ottokár
püspök

Ádvent I. vasárnapja

Mi végre vagyunk a földön?

Hogy az Istent megismerjük!

Mi végre van a szemem? A napsugárért. Mi a szellemi világban a napsugár? Az az Isten, a végtelen. Hogy közvetítődik számomra? A nagy igazságokban. Az ember az igazságokat vegye. Látnak embert, aki disputál a napsugárral? Nem kell sokat disputálni, kételkedni, analizálni, hanem befogadni. Mi a hit? Én befogadom, amit az Úr Jézus hozott, amit a 2000 éves kereszténység ad, befogadom a szentek inspirációit. Ez által csak gazdagabb, erősebb leszek.

Hogy az Istent szeressük!

Szeretni annyit jelent, mint meghittnek lenni, közel lenni. Én hangolva vagyok Vele szemben. Az Ő mértékei az én mértékeim. Az Ő mosolygása az én mosolygásom. Az Ő tetszése az én tetszésem. Az Ő kedve az én kedvem.

Hogy az Istent szolgáljuk!

Szolgálni, cselekedni, tenni, aktívnak lenni, akcióba kezdeni. Mindent Érte!

S ezáltal üdvözüljünk!

Nem saját erőnkől. Az ember üdvözül, mert meg van váltva. Az Isten megvált, megszentel, boldogít. Csakis ez az igaz.

Ádvent II. vasárnapja

Háromfelé megy a lélek. Az első az igazság, a második a jóság, harmadik a szépség. E három felé megy az emberi szellemnek kiáradása.

Az első osztályba tartozik a tudomány. A másodikba tartozik az erkölcsi jóság, annak világa, annak hajótörései és mindenféle küzdelmei. A harmadikba tartozik a forma, a formai szépség, amely nem akar üres, hanem igaz akar lenni.

A szépség nem hiúság. A szépség a természetben, akár a művészetben, a méreteknek egymáshoz való valósága. Tehát mi a hiúság? Az a hiúság, ha van valami látszat, ami mögött nincs realitás. A szép arc is lehet hiú, ha nincs mögötte szellem, élet. Honnan jön minden élet? Belülről.

Ádvent III. vasárnapja

Az ádvent köd, homály, ébredés, várakozás, vágy. Oly levegő, mely az embert megindítja, felébreszti. Ha az ember a ködbe belenéz, akkor nem akar ködöt látni, hanem a ködből kibontakozó régi vágyának teljesülését, az Úr Jézus arcát.

Mi jellemzi azt az arcot? Az, hogy nagyon sokféle fiziognomiája van. Az arc nem más és más, hanem a szem, amely azt nézi, más és más.

Hogy látta azt az arcot assisi Szent Ferenc? Úgy látta, hogy az mindig csak testvér. Hát Szent Ignác hogy látta? Nemcsak a testvért, hanem a tekintélyt látta. Szent Brúnó és Szent Bernát úgy látták, hogy az egy kemény arc. Szent Terézia úgy, hogy az egy jegyesi arc... Függs a felvevőtől, hogy mit lát benne.

A keleti és nyugati kereszténység közt az a különbség, hogy az orosz mindig csak a „frater"-t nézi.

Frater, testvérem, de az Isten Fia, az én tekintélyem.

Én egy oly frater, egy oly soror akarok lenni, aki a krisztusi tekintélyt, rendet, engedelmességet meg akarom tartani. Ádventben én így akarom a Krisztust nézni.

Ádvent IV. vasárnapja

Ha az ember a földön gondolkodik, akkor nem érti meg a forgását. A napból kell belekezdeni, hogy az ember megértse.

Nem értjük meg az embert, ha annak felsőbb irányzatát letagadjuk. Nem értjük meg az embert, ha annak egy isteni lelket nem követelünk.

Én az én világomat csak akkor tudom helyesen megítélni, hogy mi kell nekem, mi kell másnak, mik az én kötelességeim, úgy etikában, erkölcsben, mint azután a társadalomban, hogyha beállok a vonzó napba.

Karácsony

Mitől lett más a világ, mikor ez a gyermek megszületett? A hatalomtól? Nem, a lélektől.

Az Úr Jézus felcsókolta a lelket, a lelkiismeretet, az öntudatot, a méltóságot, nagyságot, és lett egy új nemzedék!

Én a betlehemi barlangnál azt mondom magamnak: Föl kell emelnem a világot. Hogyan? Hú leszek hitemhez, elveimhez, szeretetemhez, jó szándékaimhoz, hivatásomhoz.

A forrás nem okoskodik azon, hogy nagy a sivatag, hanem vizet ad. A mécs nem azon töpreng, hogy nagy a sötétség, hanem világít. Ha akarok valami nagyot tenni, azt tegyem!

Újév

Egyedül a királyok királyának érdemes szolgálni igazán. Csak Neki! Anélkül, hogy ez bánatná, vagy feszélyezné, vagy úgynevezett szent önfeledésre, vagy ügyetlenségre vinné az embert. Azzal az orientációval, melyet az északi sarkcsillag ad, amely nem változik, hanem mindig egy helyen marad.

Óriási nagy kegyelem, ha az ember annyira vitte, hogy ez, mint egy vasgerinc megy át lelki világába, mint egy sark tengely az egész életén.

Ezzel leszel te nagy, mással nem lehetsz. Ha ezt kifejted, ez végre is minden. Benned, rajtad lesz az Isten gyönyörűsége.

Háromkirályok napja

Üdvözlégy, mennyország Királya, kis földi Vándor, kis Barlanglakó, a Kálvária és Tábor Megmászója. Üdvözlégy, mert nemcsak hozzánk, hanem értünk jöttél.

Mi az én életem tartalma? Az Úr Jézus. Nemcsak életem, hanem igazán szent örömöm és nagy örömöm. A legnagyobb vigasz, tartalom, édességünk, reménységünk.

Egyetlen! Akinek Ő van, nem kell más, csak Isten. Csak Isten? Rossz kifejezés. Nekem mindennem van, hiszen az Isten minden. Ez az én virágom, reménységem, s ezt odatehetem az Úr Jézus jászola elé.

Háromkirályok után II. vasárnap

Közelebb lenni máshoz, másnak baját megérezni, ezt kultúra nem adja. Kultúra, ez a te gyalázatod, ez a te mételyed.

A mai világnak keresztény-szociális érzéke, atmoszférája az Isten szeretetének. Nekem ezt a szellemet kell megfognom, ez ihletből kitaratóan dolgoznom. Kiben ez a szellem van, az vigyázzon arra, hogy csak addig fog adni tudni, míg benne van mindaz a jó. Azért minden törekvésnek az aléépítése a lelki élet.

Mi úgy vagyunk, mint az edények. Az a pohár csordul ki, amely tele van. Ha a lelke egy-egy teli edény, akkor fogok adni. A lelkiekben nincs más adomány, csak a túlcordulás. Szent akció, szociális akció... ha az ember szívének szeretete túlcordul.

Háromkirályok után III. vasárnap

„Amit nem bír meggyógyítani a gyógyszer, azt meggyógyítja a vas; amit nem bír meggyógyítani a vas, azt meggyógyítja a tűz, s amit a tűz nem bír meggyógyítani, az gyógyíthatatlan.” (Hypokrates).

Amit meg nem gyógyít a vas, azt meggyógyítja még nagyobb valami: a lélek, a szeretet, az áldozat, a hűség, a készség, szóval a tűz.

Vannak mindenféle iparkodások: a nevelés, a jó szokás, az emberi jó indulatok. De ez nem elég. Kell hozzá törvény, kényszer, jog. De mégis csak a legfelségesebb, leghatalmasabb az, ami szellem, mert lélek.

Háromkirályok után IV. vasárnap

A világon csak annak van hivatása, aki felülről jön, aki a magasságok embere, aki a magas igazságok hívője, aki a magas, tiszta mennyországnak prófétája.

Ha misszionáriusok akartok lenni, mindig a magasságból kell merítenetek. Ti mindig lefele mentek, mert mindig felülről jöttök. Azért jöttök felülről, mert a világ alattatok van.

Nincs napsugár, mely a földből jön kifelé. A napsugár mindig felülről jön lefelé. Az az ő missziója, iránya, útja.

Háromkirályok után V. vasárnap

Képzeld el magunknak az egész világot. Járnak ott a hit, a Szentlélek mindenféle finom indításai, a jó láza. Azután a nagy igazságok, az eszmények, az erkölcsi áramlatok. És azután mi jár? Jár a hitetlenség, a feketeség, az erkölestelenség, és ha az ember úgy veszi, jár a rossz irodalom, rossz színház, rossz sajtó, és ezek mind vetnek. Hová leszünk? Rettenetes konkolytermés.

A történelemből azt látom, hogy az a konkoly hamar nő, és hamar érik. Hány tévedés volt a világon! Az evangélium, mint egy szép, nagy búzaföld, hatalmas, nem tud sietni.

Én ragaszkodom ahhoz, amit az Úr Jézus vetett, az apostolok, a szentek vetnek. Nem botránkozom meg, hogy van sok konkoly. Ez nem tesz lanyhává, bölcsé tesz. Ez megóv mindenféle megzavarodástól...

Háromkirályok után VI. vasárnap

Az Úr Jézus felülről jött, mert Ő odavaló, s minden, ami hozzátartozik, az mind odavaló. Ő olyan lelkeket: gyermekeket, leányokat, meglelt embereket, munkásokat és apostolokat akar, akiknek mind valamiképpen a szívük és a súlypontjuk nem itt van, hanem odafent.

Az Úr Jézus mindig felfelé húz: lelket, szívet, gondolatot, cselekvést, jellemet, törekvést, társadalmat, nagyvilágot.

Hetvenedvasárnap

Az Úristen három jelenése az egész világot fénnel betölti, és minket is megvigasztal és megerősít.

Az első, amikor Isten Mózesnek nyilatkoztatja ki magát. „Ki vagy te?” -- kérdezi Mózes. „Én vagyok, aki vagyok!” Ez azt jelenti: „Énbennem van minden”. A föld telve van Isten dicsőségével. Minden hely szent föld.

A második kinyilatkoztatás Szent Pálé: „Ki vagy te?” -- „Én vagyok Jézus, akit te üldöszesz!” Tehát már nem: „Én vagyok, aki vagyok!”, hanem: „Én vagyok Jézus, az Üdvözítő. Én vagyok, aki téged kereslek. Nem hívlak, hogy gyere, hanem utánad megyek.”

A harmadik jelenés. Kornéliusnak, a joppei századosnak megjelenik az angyal: „Mit tegyek, Uram?” -- „Küldj Joppéba, Péter után, és az neked megmondja, mit tégy!”

Én Istenhez ragaszkodom, én Jézushoz ragaszkodom, én az Anyaszentegyházhoz megyek.

Hatvanadvasárnap

Az ember olyan hajó, melynek kell nagy fenéksúly, az emberben járó mindenféle szélvész és szeszély ellen. Kell valami, ami leszögezi, ami biztos irányt, magatartást ad.

Az első a pondus aeternitatis, az örökkévalóság terhe, -- bennem a hit. Ne legyünk olyan kilibbenő dióhéjacsák, hogy azt minden könnyen kifordíthatja.

A második pondus a jellem. Kell dolgozni magamon, hogy én egy határozott valaki legyek.

A harmadik pondus, hogy az ember megbízható legyen.

Ötvenedvasárnap

Te vagy! Tudod mit, ebből a radikális egoizmusból nem engedhetek. Az első feladat: Én vagyok. Mit kívánjak ehhez a lelki munkához? Katharsist!

Ha az ember lát egy felséges, hatalmas hegyvidéket, az nekem tisztulás, emel engem. Aki tisztá vízbe néz, tisztul. A művészetnek hivatása tisztulást provokálni.

Aki az Isten gondolataira néz, az tisztul. És aki a keresztre néz, az tisztul. A hit és annak igazságai: a tisztulás. Szépülök, tisztulok. Az én életemnek alkotó, adni tudó valakije leszek! Ezzel a fáradt, bűnös lélekkel, ebben a vérszegény és lélekszegény világban, megyek gyónni; megmondom bűneimet, átérzem az én alávalóságomat. Járuljunk ez isteni misztériumhoz, ez isteni benyomáshoz.

Nagyböjt I. vasárnapja

Az Úr Jézus Szentséges Szívének szellemét akarjuk a böjti időszakba beállítani. Az Úr Jézus mit akar?

Az Isten először igazság. Nekem a penitenciát úgy kell gyakorolnom, mint aki az igazságnak akar eleget tenni. Ha az ember penitenciát gyakorol Krisztussal, akkor azt szívesen tegye. Az Úr Jézus először is az igazság áldozata.

Azért akarom a penitenciát, hogy szent legyek. Ha az ember a Krisztus penitenciájába, ebbe a hatalmas folyóba, az ő kis penitenciáját beletemeti, akkor megtisztul.

Friss leszek, örömteljes leszek, szeretetből Krisztus iránt. Krisztus azt mondja: Ha böjtölsz, mosakodjál. Friss légy, mintha menyegzőre készülnél. Mosd meg a fejedet, vagyis a te hangulatod örömteljes legyen. A Szentírás e három sora egy nyitány.

Nagyböjt II. vasárnapja

Mikor az ember az Úr Jézus szenvedését meditálja, kellene azok a levegők, hangulatok, melyek Őt környékezik. Hogyha az ember ilyen hangulattal lép oda, minden szól hozzá, minden beszédes. Az Úr Jézus szenvedését a következő érzülettel kell átélmélni.

Először alázattal -- humiliter.

Másodszor -- nagy tisztelettel, reverenter.

Harmadszor -- nagy bizalommal, confidenter.

Végül buzgósággal -- ferventer.

Nagyböjt III. vasárnapja

Az isteni Megváltó szomorkodik! Miért? Először a sok hiány, bűn, iszonyúság miatt szomorkodik. És mit akar? Hogy én Vele szomorkodjam...

Nekem vannak szomorúságaim, s az én szomorú lelkem sötét gondolatai Vele hangolódnak össze. Én az isteni Megváltóval szomorkodom. Mindjárt világosság lesz, szent szomorúság lesz.

Az Úr szomorkodott az én bűneimen. Én megyek sokszor gyónni. Nekem Krisztus bánatával kell szomorkodni. Minden azon függ, hogy Vele. Mikor úgy szomorkodunk, érezzük, hogy nagyon közel jutunk hozzá. Megközelítem.

Nagyböjt IV. vasárnapja

Mit akart az Úr Jézus, mikor szaporította a kenyeret? Nagy csodálatot.

A meditáció arra való, hogy bennünk a csodálkozás képességét felébressze. Mikor az Anyaszentegyház ezt az evangéliumot a böjt közepére teszi, azt akarja: Emberek, enni kell, ez természetes. Böjtölni, az is nagyon jó. De emberek, csodálkozzatok, hogy van Alkotótok, és ti csodateremtések vagytok. Minden ember csodaember, és minden ember egy csoda felépítésének, egy scala divinának fokozatain áll.

Az Úr Jézus azzal melegíti a szívünket, hogy minket csodálkozni megtanít. Az ember csodálkozásra született a földre.

Feketevasárnap

Lehetetlenség, hogy Krisztus egymaga függjön a kereszten. Éppen úgy lehetetlenség, hogy a Megváltó egymaga szenvedjen, és hogy az ő szenvedése szét ne áradjon.

Egy jó lélek Krisztus minden szenvedését szétszedi. Hogyan is volt az?... Az egész nagyböjti meditáció a történelmi szenvedés szétszedése.

Akkor mindenki hitetlen volt. Csak egy lámpa világított: a boldogságos Szűz. Az ő szíve volt az a finom felvevő közeg, mely az egész Krisztust és annak minden szenvedését átvette. Aki a boldogságos Szűz lelkébe behatol, látja az egész Krisztus szellemét.

Virágvasárnap

Krisztus mélyen tudott szenvedni. Krisztusnak az Olajfák hegyén vért izzadott a lelke, és könnye véres volt. Sírt az egész világ fölött.

A mi lelkünk is ilyen, amikor látjuk mindazt, ami körülöttünk történik. Mi rémülünk, és idegenkedve nézünk, hogy hát ez ember? Ezt ember csinálja?

Krisztus lelkével és szemeivel kell nézni, és így Krisztus lelkén keresztül kell a mi háborgós és fájdalmas gondolatainkat és érzéseinket áthívítani. Akkor az ember tisztultabban, igazabban, éppen azért helytállóbban és világot legyőzőbben állja meg a helyét.

Húsvét

Milyen szellem, lélekhangulat uralkodik az Úr Jézus feltámadása után, vagyis húsvétkor? Mit jelent ez?

Először is egy óriási lelki felforrást. Itt minden izgatott, fakad, gyöngyözik, bugyborékol, mint egy erős forrás... Mikor az ember medítál, fel kell forrni. A húsvét az, mikor az embernek ilyen feltámadó vágyai, reményei, áhítata, lélegzései vannak...

Azután szent öröm, gaudium, és a szebbik szó, amely a Szent Írásban van: laetitia... Szent derű, derült lelkiség... Ha valaki bánja bűneit, ez derű. Ha valaki az Úr Jézus iránti szeretetet felébreszti, ez szent derű. Ha valaki megtagadja magát, az szent derű. Ezt élvezni kell, élvezni...

Fehérvasárnap

Az embernek a hit dolgában nagy feladata, hogy bele tudja magát találni Isten gondolataiba. S főleg melyik gondolatba? Amelyik a kereszténységnek legszembeszökőbb nagy tana, élménye, feladata: Az életem Istentisztelet, Isten nincs messze, az Isten itt van, végtelen Istenség.

Megfogom az Istent kenyérben, ízlelem. Megfogom az Istent gyermekben. Az én életemben benne van az Isten.

A mindennap csupa kis dolog. A portán, a kórházakban, vagy bárhol van valaki... ezekben a kis dolgokban kell hűnek, szakramentálisszerű, szakramentális érzésű embernek lenni.

Istent látni, Istent szolgálni: mysterium est.

Húsvét után II. vasárnap

Énnekem az Úr sokat adott, akarok másoknak adni. Ez életkönnyítés. Minden önmegtágadás életkönnyítés. Hisz az ember nem azért gyöttri magát, hogy gyötörje magát, hanem, hogy jobb legyen másnak.

Azok a jó szolgálók: a kedély jó szolgálatai, lélek szolgálatai, a készség szolgálatai. Ahol van egy ilyen jó lélek, az egy kis szentjánosbogár, mely szépen világít.

S ha az ember nem is lesz a világ világossága, -- ez csak a napsugárra van bízva, -- ez a biztató, kedves, még emlékében is áldott lelkület a maga kis körére mégis csak fényt vet. A Krisztus gyűjtsen ilyen világítónak szánt lelkeket.

Húsvét után III. vasárnap

Kitűnő gyakorlat az, hogy én ma örülni fogok, én mindenből az öröme való indítékokat kiveszem.

Ha valaki a kottához nem ért, az nem nagy baj. De ha valaki a belső kottához nem ért, akkor nagy baj van.

Nem baj, hogy nem tudsz énekelni, gyakorold bele magad.

Húsvét után IV. vasárnap

Az ember önmagának adós avval, önmagának van kötelezve azzal, hogy olyan érzéseket ápoljon magában, melyekben érzik, hogy elégtételt nyújt az ő lelke jobbik felének.

Mikor az ember nemtelen utakon jár, és csak ösztönökre hallgat, úgy érzi, hogy ez az út nem a nagy eszmék útjain halad.

Az ember utakon akar haladni, melyek hozzá méltók. Nem nyomokon akar járni, melyeken ördögpaták sötétlenek, hanem a Krisztus nyomdokain.

Húsvét után V. vasárnap

Az isteni szeretet tűz. Ezt a tüzet élesíteni kell. Hála Istennek, minden tűzzé lehet, szeretetté lehet.

A föld is, a sár is ég, csak nagy tűz kell hozzá. Hogy nem lehet nagy tűz? Lehet! Csak rá kell dobni mindent. Én a tűzre dobok mindent: az én kis dolgaimat, köznapi életemet, gondjaimat, aggodalmaimat. Mindenből szeretet lehet. Ha az ember vétkezett, ha nincs az Isten szeretete ellen, ha utálja, még ez is a szeretetet éleszti, mert a tűzre dobhatja.

Milyen nagy kegyelem ez! Ezt kell először kérni az áldott Jézustól, és ezt a művészetet kell megtanulni.

Áldozócsütörtök

Legyetek tanúim! Aki titeket néz, rám gondoljon. Sohase nézzük, hogy más mit nem tesz, hanem nézzük, hogy mi mit teszünk, és követeljük magunktól, hogy tanúk akarunk lenni: A feltámadásnak tanúi, az ascensiónak tanúi, az Ő életének tanúi.

A világ mindig éhes és szomjas Krisztusra. Itt vagyok én. Mit akartok Krisztustól? Itt vagyok én. Mi a nehézségtek Krisztussal szemben? Én vagyok az Ő megbízottja, tanúja.

Áldozócsütörtök utáni vasárnap

Krisztus nem azért jött a világra, hogy az emberek csak mennyországba jussanak, hanem azért is, hogy a földön isteni élet legyen.

A mi irányunk az ascensio, a mennybemenetel. Ez egy felső hitnek az emelkedése, a nemesebb érzéseknek a felülkerekedése, egy jobb világnak a kiemelése ebből a sáros, nyomorult, igazságtalan világnak a szintjéről.

Az én törekvésem mindig felfelé, felfelé. Rá van írva mennybemenetel, a létnek, a történelemnek mennybe való eligazítása.

Pünkösöd

A Szentlélek nagyon szép. Ahogy a napsugár bont rügyeket, úgy a Szentlélek bont lelkeket.

Minthogyha csak azt imádkozná a föld: Jöjj el, napsugár! Nélküled se szépség, se illat. Nélküled néma minden pacsirta, csalogány, fagyba rögzött rög a hant, a szántóföld.

Szentlélek, jöjj el! Akkor én is szebb virág, dalosabb lélek leszek.

Szentháromság vasárnapja

A tisztelet iskolájába kell járni. Az Anyaszentegyház a tisztelet iskolája.

Tisztelet a lélek iránt. Tisztelet a megsejtett, sajátos öntudatosság iránt. Tisztelet az élet nagy titokzatossága iránt. Tisztelet „Az” iránt, akinek ötbetűs neve van, de aki végtelen: Isten. Tisztelet Krisztus, az Egyház iránt. Tisztelet a haza iránt. Tisztelet a nagy

évszázadoknak kialudt élete iránt. Tisztelet az iránt, amin annyian dolgoznak. Tisztelet a szántóföld iránt, melyet csak rettenetes műveléssel lehet azzá tenni. Ha látsz kenyeret, csókold meg. Az mind szent titok. Tisztelet az élet iránt, hogy el ne rontsuk. Tisztelet a kötelesség iránt, mert a kötelesség Isten akarata. Tisztelet az iránt, hogy az ember már évszázadokon át élhetett. Istenem, kegyelmezz nekünk, bűnösöknek, de ami sikerült, annak tisztelet.

Az igaz embernek levegője a tisztelet. Aki nem tisztel, az nem szeret. Aki nem tisztel, az nem csodál. És aki nem csodál, az nem imád. Én leborulok az én nagy céloom előtt, melyet Isten adott nekem.

Pünkösöd után I. vasárnap

Mit küld az Isten minden reggel az égből? A napsugarat, mert szebbet nem küldhet.

Mi az első küldönce Krisztusnak? A Szentlélek. Miért küldte a Szentlelket? Mert jobbat nem küldhetett.

A Szentlélek csupa szépséget teremt. A gesztenyefán éppúgy, mint a pázsiton. A Szentlélek teremti a szépséget, a jóságot, a szorgalmat, a kötelességtudást bennem.

Úrnapja

A szent áldozás lélek-vétel, a szent áldozás Krisztus-rámborulás, Krisztus-átfolyás, Krisztus belémhatolása.

Az isteni Megváltó azért jött a világra, hogy bennünk egy más világot emeljen ki, fejlesszen ki, tegyen vezetővé. Ezt csak akkor tudja tenni, ha az Ő lelkét önti át a miénkbe. Azután a nagy gondolatokat, érzéseket, azokat a nagy kitartásokat, azokat a nagy reakciókat. Nekünk mindnyájunknak erre van szükségünk. Azt mondja: „Én vagyok a te lelked gyökere. Nemcsak gyökered vagyok, én a te életed vagyok, a te kenyered vagyok, a te véred vagyok, a te hited vagyok, a te életenergiád vagyok.”

Mi nem úgy teszünk, mint Mózással a zsidók, akik ha ránéztek, eltakarták az arcukat. Mi nem. Mi fellebbentjük a fátyolt, mert ez az arc, biztató arc, sugárzó arc, és nem vakító arc. Tudjátok, hogy nézzünk rá? Hogy elváltozzunk belé.

Uram Jézus, gyökerem vagy. Én e gyökérből való hajtás akarok lenni. Uram Jézusom, kenyerem vagy, életem vagy. Gondolataidat veszem, érzéseidet veszem, indulataidat veszem. Hatalmas, felséges, csodálatos lelki életközösségbe lépek Veled.

Pünkösöd után II. vasárnap

Az Úr Jézus nem azért állított bele a világba, hogy csak minél előbb meghaljunk, hanem, hogy élvén, fölfelé iparkodjunk.

Adott nekünk s akar gondolatokat, melyek szárnyalnak és szellemiek. Azt akarja, hogy az öntudat, mint a pacsirta a ködön át, felfelé, a tisztább érzésekbe fúrja magát.

Következőleg, mikor én mennybemenetelt ünneplek, akkor én egy mennybemenetelt ülök, amely folytonos a jó lelkekben, a világ öntudatlan vágyaiban, az Isten szándékai szerint kitervezett világfejlődésben.

Pünkösd után III. vasárnap

Az ember olyan, mint a pók: a hitéből font szálakat nyújtja, sodorja... Ki aranyszálakat, ki kenderkócot, s belekasztyja az Istenségbe. Ez az ő hálója, amelyen a lelke megpihen és előrehalad.

Ne gondoljuk, hogy az élet útja készen van. Mindenkinek magának kell azt elkészíteni. Az akadályokat nincs módunkban elhárítani, de ez nem is az én dolgom. Az én feladatom az, hogy azok fölé emelkedjem -- alázattal.

Azért lehet a virágban úgy gyönyörködni, mert az valahogy nagyszerűen legyőzi az anyagot. Csakhogy ezt nem érti meg az, aki ami. Aki azt hiszi, hogy ő már van, az nem lesz.

Pünkösd után IV. vasárnap

Mit kell a sikertelenség ellen tenni? Nézni kell a Jézus Szíve képre! S mit lát ott az ember? Lát lángokat és töviseket. Az Úr Jézusnak nagy tapasztalatai vannak.

A sikertelenség szimbólumát, a tövist saját szívedre kötötted, Te, a sikertelenségnek nagy megtörője, aki megmutattad, hogy a sikertelenségnek legyőzője a láng.

Tövist csak az tud viselni, akinek lángja van. A tövistől az nem hal meg, akinek nagy szeretete van. Én ezért tovább szeretek, hevülök, dolgozom, tovább szeretek. S ha a lelkem tüzet fog, nem akarok panaszkodni a sikertelenségről. Nem tagadom, van. Hanem, édes Jézusom, a te szent szeretetedet és kegyelmedet add, s ez nekem elég.

Pünkösd után V. vasárnap

A léleknek is van atmoszférája, a pszichének is vannak kisugárzásai, őt körülvevő levegője. Az a levegő az Istenhez való hasonulás, közeledés, az Istennel való bensőség... Gondolat mások bajaira, hiányaira, segítségére.

Az ember viszi a maga világát. Mindenki viszi a maga világát.

Ki adja nekem a belső világot, az én világomat? Azt adja a hit, az Isten kegyelme, az *Oltáriszentség*.

Pünkösd után VI. vasárnap

A Duna felséges folyó. Tükröződik benne a Mátyás-templom, a Lánchíd, a Csallóköz fűzei és a Tolna-megyei ágak. A hegyről jön, s a mélységbe megy, az eget tükrözi s a fényes felhőket és borulatokat.

Az ember úgy szolgál Istennek, hogy megy a magasból, megy a mélységbe, tükröz márvány templomot, technikai csodákat, nagy hajókat visz a hátán. De megy, megy, és főleg az égből veszi fényeit és színeit.

Add nekem a kegyelmet, hogy én is olyan legyek: Hegyből jöjjek, nagy hitből, és mélységbe menjek, és legyen bennem a győzelmes, szolgáló lelkület.

Pünkösd utáni VII. vasárnap

Minden embernek súlyos feladata van. Melyik ez a feladat? Lelket teremteni magában.

De hisz lelke van, s teremteni nem tud! De lelket formálni, azt a lelki világot: -- valamiképpen előhívni, ez minden esetre nagydolog, és nagy munka. Ez a munka a mi sajátosságunk, kiválóságunk, koszorúnk, dicsőségünk.

A lelket menteni kell. Miért? Mert a lélek olyan gyökerű, hogy a dudva, a göröngy tönkreteszik. Azt ápolni, védeni kell. Nemcsak kívülről, hanem önmagában is menteni kell a lelket az emberi akarat tendenciájától.

Én önmagammal nem mondhatom, hogy egyenlő vagyok. Én nem vagyok egyenlő azzal, aki bennem csak test és vér, ösztön, szenvedély és hajlam; hanem ez plusz eszményiség, lelkiség, jóság, finomság, szentség, kegyelem, hivatás, nagy, felséges érzékek a felső világ iránt.

Pünkösd után VIII. vasárnap

Én ki vagyok? Rendkívül fontos, hogy az ember ezzel a környező világgal szemben egy öntudatot hordozzon. A hegyek, völgyek, folyók, a csillagok világa adott világ. Az ember annyiban különbözik a fütől, virágtól, s mindentől a világon, amennyiben nem adott.

Én annyiban vagyok igazán ember, amennyiben ilyesmit tudok adni, formába alakítani. Ti akkor lesztek emberek, ha egy világot bele állítok az adott világba. Keresztény ember, te milyen világot adsz a más világhoz? Krisztusi világot. Ha keresztény ember vagy, akkor ezt várjuk.

Kérjük az Úristent, alázattal kérjük erre. Kinek ad az Isten? Aki tiszta, befogadóképes, tág, izzó, szomjas, vágó, akiben szeretet van. Én ilyen lélek akarok lenni.

Pünkösd után IX. vasárnap

A krisztusi élet, mint nagy mű, az én művem, ez:

Mit akar az isteni Megváltó tőlem? Ezt akarja tőlem: Kérlek, iparkodjál abban, hogy világító lélek légy a nagy hitben. Iparkodjál, hogy a te szent áldozásodba úgy állítsd bele a világ sötétségét, hogy győzzél.

A krisztusi életnek, mint nagy műnek második jellemvonását abban szeretném feltüntetni, hogy nekünk bátorság, jókedv kell. Ha az embernek lemondó gondolatai vannak, akkor a feje kripta, lomtár. Hanem, ha fiatalos gondolatai vannak, akkor az Isten háza, Isten szentélye. Itt lakik Krisztus.

És a harmadik jellege, amit Szent Pál mond: „Krisztus békéje vigadozzék a ti lelketekben”. Ezt akarom. Akarom a Jézus Krisztus békéjét az én tisztaságomban, az én lelkiismeretem nyugalmában, mint szent örömet, nagy vigaszt, édes vigasságot, mint temperamentumot, mint pacsirtadalt. Ha én ezt alakítom ki magamban, ez nem mű, ez én vagyok.

Nagyboldogasszony ünnepe

Ez a mai nap nagy ünnep. Nem azért csak, mert a Boldogságos Szűz ünnepe, hanem azért, mert az egész kereszténység vágyának, reményének valamiféle foglalója. Kis húsvét. Az embernek, aki nem Isten, hanem halandó, egy felséges, vagy dicsőséges világba való áttörése ez a mai nap.

Mikor én húsvétot ülök, és a Krisztust feltámadni látom, végre is azt mondom: Isten vagy, Isten. De amikor a Boldogságos Szűz az Egyház tana szerint átszellemült és elment, elment, testestől-lelkestől, akkor az egész világ azt mondja: Hát igen, nem kell Istennek lenni, hogy az ember isteni legyen. Nem kell öröknek lenni, hogy az ember valamiképpen halhatatlanságba öltözködjék. Hála Istennek, ez a nagy ünnep nemcsak a Boldogságos Szűz ünnepe, de az én ünnepem, az én reményeim ünnepe.

Nézzétek, keverjük bele ezeket a nagy érzéseket a mi szürke életünkbe. Kell mindenbe lélek és szellem. Ha az ember már a kopott élet útjait rója, vigyen magával valamit, amiről meg lehet ismerni, hogy ezek a nyomok az örökkévalóságba visznek.

Püünkösöd után X. vasárnap

Hány ember mondja: Én nem csalok, nem rablok, nem lopok, nem ölök, nekem nem kell gyógni... Hát bizony, ha az édesanya azt mondaná, én nem csalok, nem rablok, következőleg, Istenem, örülj, hogy én vagyok. -- Hát a kedélyed? Hát a szeszélyed? Talán ez az élet? Ez a sok: Nem! nem! nem! Hol van a sok: Igen! igen! igen!?

Ne beszéljünk így, mert aki így beszél, az azt mutatja, hogy az emberi élet tartalmát, értékét, érdemét, finomságát, nagy kötelességeit nem is sejtí. A világ nem attól lesz jobb, hogy nem lopnak, ezt a zsandár is meg tudja akadályozni. A világ attól lesz jobb, ha az ember a saját maga lelkületét viszi. Ettől lesz emberi közösség, ettől lesz az egész emberi élet lelkes.

Krisztus azért jött, hogy az embernek bensőséges, tiszta, jóságos, nemes lelkülete legyen. Édes Jézusom, add meg nekem ezt a kegyelmet.

Püünkösöd után XI. vasárnap

Az emberben mindenféle lélek lehet... Ha valakinek olyan lelke van, hogy nem lát, hogy elnémul tőle, az veszedelmes. Ha valakinek olyan lelke van, hogy a tekintete nem lát meg semmit, nincs neki kedvtelése.

Milyen az, ha valakinek néma lelke van? Nincs semmi mondani valója. Nincs benne akkord, harmónia, visszhang.

Milyen fontos dolog az, hogy az ember úgy nézzen, hogy lélek legyen a tekintetében. Nem értek extravaganciákat, elragadtatásokat, hanem azt akarom, hogy lássak szeretettel, jóindulattal, hogy az nekünk sokat mondjon.

Püünkösöd után XII. vasárnap

Milyen hivatásom van nekem? Minden esetre lelket adni, többet adni. A legtöbbet, amit az ember adhat: szeretetet, megértést, előzékenységet, türelmet, mindenféle elviselést. Az

életnek elviseléséhez tartozik, hogy az egyik ember a másikat elviselje. Az ember nem élhet át egy napot anélkül, hogy ezt meg ne tapasztalja. Ez a lelket üli. Ahogy van érelmeszesedés, úgy van kedvelmeszesedés. Mit tegyék?

Én jobb leszek, én nemesebb ember leszek. Nem visszaadni! Mi nem vagyunk váltoasztalnál. Mi adunk, mi források akarunk lenni.

Mi nem vagyunk a patriarchalizmusban beállítva. Minél több lesz a kultúra és a nagy város, annál kevesebb lesz a patriarchalizmus. De kellene szociális érzések, erények. Érződjék meg a világon, hogy van tényleg közöttünk járó isteni erő, és hogy annak valamiféle eleme és darabja belénk is dolgozik.

Pünkösd után XIII. vasárnap

A legnagyobb világító tornya, napja a halhatatlanságnak a szabad akarat.

Ha olyan ember vagyok, hogy engem a világ sodor, akkor én nem vagyok szabad. A szabadság nagy ténye egy óriási lélekállítás. Miután minden környékez, a bűn, a szenvedély, a vakság, a rossz példa, meg akarom menteni a lelkeket. Én féltékeny szellem vagyok.

Ha én magamat legyőzöm, az vér. Ha én megyek a szűk kapun, az vér. Ha én ellenállok a rossznak, az vér. Szabadságot, üdvösséget, boldogságot, dicsőséget vérrel kell venni, pozitív cselekedetekkel. Ne fáradjanak ki a magukban elásott kincsek kikaparásában. Akkor szeretik magukat, ha ezt a mélyebb életet kicsalják.

Mentsd meg lelkeidet, szabadságodat, alakodat! Mentsd meg mértékedet! Szeresd lelkeidet!

Pünkösd után XIV. vasárnap

Mi a vallás? Az én legfelségesebb és legmélyebb viszonyom ahhoz a végtelen, jóságos, de nem emberi hatalomhoz, melynek gondolataival tele van a világ, melynek alkotásaival tele van a természet. Az ésszerű, a szépszerű, a jóságos, a célszerű, a nem vak, nem jég, hanem meleg, a nem halál, hanem az élet fogalmához.

Az tulajdonképpen a vallás, hogy az ember rimánkodik, könyörög? Nem. Hanem megfogni azt a hatalmat, mely fölöttünk van, és azt mondani: Uram, akármi lesz, Belőled ki nem kapcsolodom, és Tőled el nem szakadok. Másfelé nem irányulok, és nem hiszem, hogy a világ csak esély, hanem hiszem, hogy a világban gondolat van, hiszem, hogy van egy út, a lelkek útja, hiszem azt a vakmerő dolgot, hogy Gondviselés.

Az az ember, aki öntudatára ébred a legmélyebb viszonyok, annak jubiláló lelke van. Csak húzd ki a regisztert:

Jubilus = szent öröm, dicsőség, felség!

Pünkösd után XV. vasárnap

Mikor Jézus feltámasztja a halottat, megmutatja, hogy miért jött: Feltámasztani a lelkeket. Mi által támasztja fel a lelkeket? Hogy nekünk megszerzi az Isten kegyelmét. Mi az isteni kegyelem? A megistenült lélek. Minden ember megtestesült lélek: testté lett, anyaggá lett, rothadás lett. Fel kell támasztani istenültséggel, kegyelemmel.

Ha nem vagyok istenült ember, természetfölötti szépségem: az istengyermekség kialudt bennem. Ha az istenültet kioltom magamból, akkor világ leszek napsugár nélkül, világ vagyok megmozdító erők nélkül.

Te azt akarod, Uram, hogy én ilyen megtestesült lélek legyek, eleven, nem halott. Én az élet fanatikusa vagyok, egy percet sem adok a halálnak, Minden, ami bennem öntudat, élet és képesség, megistenül.

Pünkösd után XVI. vasárnap

Az Úr Jézus nem csak megtette, hogy megistenítette a lelket, hanem az egész világot feltámasztotta. Mi által? Az eleven gondolatokkal, érzésekkel, eszményekkel, új úton új meglátásokkal.

Mi is találkozunk főleg egy menettel. Hogy hívják azt? Világ! Mi annak a koporsója? Kultúrája, moralitása. Mi van benne? Egy rémséges tetem. Az Úr Jézus meg fogja állítani ezt a menetet. Mivel? Veled...

Aki szeret, akinek részvétől esik meg a szíve, az szintén támasztó, feltámasztó. Miért? Mert végre is ez a támasztás, a hit világának támasztása, a szeretet melegének kiáradása, a jó példa igazi hatalma, és annak a világra való áldása.

Pünkösd után XVII. vasárnap

Isten művészete a rózsza, a pipacs, a napnyugta, a csillagos ég. Az ő képeskönyvében, melyet az ő Fia hozott, s melyet nézni kell, az első kép, mely közvetlenül reá vonatkozik: egy kis Gyermekek.

Mi ezt mind megszoktuk, és éppen ez a baj. Az embernek ki kell ásni a mélységből, hogy ez is van. Mit kell kiásnom? Azt, hogy az Isten mint gyermek lép elem, és azt mondja: Szeretsz engem? -- Itt vagyok! Te vagy az? -- Én vagyok!

Mi következik ebből? A nagy szeretet.

Pünkösd után XVIII. vasárnap

Milyen nagy baj, hogy az élő Isten nekem vak Isten, nekem néma Isten. Milyen az a vak Isten? Van szemük: de nem látnak. Bálványok. Lehet, hogy van élő, akinek nincs életadó sugárzása? Nekem kell egy olyan Isten, aki felgyújt. Egy különb Isten, mint a nap, mert a nap a jó Isten árnyéka. Nekem fényszóró Isten kell, akinek van szava hozzám, nem néma, nem kő, nem fogalom.

Én ma látni akarok, én az én kötelességemben, az én napszámomban istentiszteletet, a testvérekben jó lelkeket, az én otthonomban hálára indító nagy adományt akarok látni. Ha az ember úgy beszövi a napi életbe, és ebben gyakorolja magát, megszabadul a vak és néma szellemtől, mely, ha nem is az ördög, de árnyéka a rossznak, mely alatt a világ szenved.

Uram, adj szemeket, hogy lássalak. Lássam utaidat, világodat. Uram, add, hogy halljam szavadat, törvényedet. Ne legyek néma, süket, vak.

Pünkösöd után XIX. vasárnap

Melyik a legboldogabb napja az életnek? A jó halál. „Dicsérni fogják az örök kapukban az ő cselekedetei.” A legnagyobb ékesszólás a cselekedet. A legnagyobb, a legbiztosabb, a legigazibb ítélet az Isten ítélete az ember felett. Az örökkévalóság kapuiban a silentium a legnagyobb udvari nyelv. Liturgikus nyelv. Ne beszéljen más. A mi cselekedeteink.

Ha tagadtok poklot, mennyországot, nem bízom életetekben. Krisztus mondta, hogy ez van. Én Krisztus embere vagyok. Az én váltóállítóm az Úr Jézus. Ő mondta, hogy az én utam, az én igazságom, az én életem. Az az igazság, ha az ember a maga gondolatait az Úr gondolatain méri.

A jó élet legjobban elintéz a halálra és az örökkévalóságra.

Szeretném, ha ily boldog napom volna, Krisztus, szeretném, ha ilyen dicsőítő himnusszal vonulhatnék Eléd!

Pünkösöd után XX. vasárnap

Itt két világ találkozik. A kafarnaumi kiskirály egyre hajtogatja: A fiam beteg. Őt csak a kis családi körnek gondolatja, vágya, gyötrelme foglalkoztatja. Vele szemben áll a másik nagy, hatalmi világ. Az embernek azt kell gondolni, hogy az isteni Megváltó kis és nagy gondok, fájdalom felett a mi szellemünket és figyelmünket mindig azokra az óriási feladatokra intézi, igazgatja, melyek az Ő gondolata. A Krisztusnak nagy a gondolata, hogy a világot emelje, s hogy a világot odaadásra segítse. Akiben ez az odaadás megvan, majd elviseli azokat a kisebb dolgokat, vagyis ha sírva is, de eligazodik köztük, és megtalálja az útját.

Krisztus azért mégis csak, -- azt mondanám, -- rátér arra a gondra is, és azt mondja: Hát menj haza, meglesz. Ezt nem mondja ugyan így a Szentírás, de az embernek ezt ki kell éreznie. Az ember azt mondja: Édes Jézusom, nekem van egy kis fészke, az az én világom, azt én féltetem, legyen Neked arra is gondod, mikor a világ omlik. Csak imádkozzunk és higgyünk! Mondhatja mindenki önmagáról, hogy mi kellene neki. Hanem azt a nagyobb látókört, és azt a nagy odaadást megtenni, ez minket oly alapra állít, mely nem bomlik, s oly szikla, mely le nem törik. Világfölny, világgyőző irány.

Pünkösöd után XXI. vasárnap

Az ember arra gondoljon, hogy az egész életnek és az egész világnak két regisztere van. Egy szomorú, céltalan, élettelen, kedvetlen, lefojtott, agyongyötört, gyenge, haldokló világ, -- szellem, lélek, amely dolgozhatik gyárakban, repülhet a levegőben, hanem a lelke ilyen.

De van egy másik lélek. Egy sugárzó lélek, mely örül, hogy mi minden vár rá. Annak a sugárzó léleknek mit kell gondolnia? Azt, hogy ő mindent kap, minden jót kap, hogy a levegőt, életet, lelket, tavaszt, azt az egész beállítást nem ő csinálta, azt neki adták.

A Dunát nem mi csináltuk, az egy óriási adat. Mi is oly nagy folyamban úszunk, melynek neve kereszténység. Ezt nekünk adták, mi ebben vagyunk. Azt kell gondolni, hála Istennek, hogy ez megvan. Aki bele megy, azt viszi. Mi mindnyájan benne vagyunk, ha csak kövek nem akarunk lenni. Csak azt nem bírja el, aki kő, aki magára való teher, akinek nincs bekezdése a magasságok, az energiák iránt. Kő nem akarok lenni! Ha nehéz vagyok is, ha terhelt hajó vagyok is, elvisz.

Pünkösöd után XXII. vasárnap

Ha minket megvetnek, ha mások lábai alá kerülünk, ha a feledés sarokba állít, ha a világ elmegy felettünk, és nem vesz tudomást rólunk, sőt ha kajánság, gyűlölet vesz körül, béklyóba szorít, örvendjetelek, vigadjatok. Mit kell tenni, hogy ezt elérjétek?

Adjuk úgy merészen magunkat és mondjuk: Uram, kérlek, segíts meg engem, hogy legalább ebben a félórában sikerüljön nekem keresztülvágni magamat a sötétségen, ködön, éjszakán, kételyen, lelki szárazságon, hogy kikapcsolódhassam emberi felfogásokból. S taníts meg engem a szomorúságot leküzdeni, hogy fölemelkedhessem azokba a tiszta magasságokba, melyben a hegyi beszéd felsége és a Te merész igaz kijelentéseidnek visszhangja fogad engem.

Isten végtelen jóság, igazság, szépség, erő, ékesség, öröm. Az van. Ezt a nagy realitást nem söpri el semmi. Számomra sem. Hogyha én olyan gyenge és nyomorult vagyok, és olyan összeesett, mint egy kis féreg, mindegy, azért én mégis odatartozom. Én egy fejjel mindig kiállok a szomorúság hullámaiból. Mi által? Az én nagy hitem által! Uram, Te tudod, én majdnem megsemmisülök, Te pedig vagy. Én majdnem véglegesen elkeseredem. De Te vagy az élet, az öröm!

Pünkösöd után XXIII. vasárnap

Ne nézzük folytonosan a rosszat. A mitológiában a Medúzának szörnyű arca volt. Aki ránézett, megmerevedett. Aki folyton csak a sötétséget nézi, elborul. Aki folyton a diszharmoniót hallja, diszharmonikus lesz. Ne nézzétek a rosszat. Én nem a Medúzát nézem. Én a gyermek Jézust nézem. Vagy, ha nem való nekem, ha nagyon szomorú vagyok, nézem azt a szenvedő Krisztust. Kezeljük magunkat nemcsak erkölcsileg és nemcsak kegyelem szerint, hanem kezeljük magunkat pszichologice. Az Evangélium nem zárja ki a pszichológiát, hanem ellenkezőleg, megsegíti azt.

Mindig azt kell gondolni, mikor szomorúak vagyunk: Ez nem minden. Saját lelkedben nyisd meg az Evangélium óriási távlatait, és gondoldj arra, amit Szent Pál mond: A mi nyomottságunk pillanatnyi és könnyű, az az örök dicsőségnek minden módot felülmúló mértékét szolgálja. Ne hagyjuk úgy magunkat a mi érzelmeinktől lehengeríteni. S ha nem szabadulunk egészen a sötétségből, legalább gyújtsunk egy gyertyát, örökmécsest, ha nem is napsugarat, de legalább egy lámpácskát, a hitnek, szeretetnek lámpáját.

Pünkösöd után XXIV. vasárnap

Az életnek csak úgy van értelme, ha az emberi életnek van egy másik világa. Aki az örökkévalóságban hisz, az azt hiszi, hogy az emberi élet olyan valami, mint a vetés, mint a mag, amelyre van itt a földön az érlelődésnek szaka és ideje, tavasza és nyara. És azután van egy másik valami, egy másik regiszter.

Nagy a mulandóság. Ne féljenek a mulandóságtól. Az ember ne legyen melankólikus. Az én érlelődésem, ha én érettebb leszek, ha én öreg vagyok, az nem melankólia, az nagy kegyelem. Az egész emberi élet errefelé hajt minket, hogy érettek legyünk.

Mindenki magamagánál nagyobb. Minden ember hord magában egy világot, mely nagyobb, mint ez az észleleti, tapasztalati, reális környező világ. Hiszek a hit nagy világában, egy másik világban. A másik világ annak, ami bennem kezdet, érlelődése, folytatása és kifejlődése és érvényesülése. Hiszek, hiszek! Ez az én kultúrámnak és minden kultúrának izzó, napos mennyországa.